

ERZSÉBETVÁROSI HÍRLAP

Társadalmi, közművelődési, közigazgatási és közgazdasági hetilap.

Előfizetési árak: Egészévre 6 K, félévre 3 K, negyedévre 1 K 50 f., egyes szám 12 f. Hivatalos hirdetések díja: 100 szó után 4 K, minden megkezdett további 100 szó után 1 K 50 f. Nyilttéri közlemények soronként 30 f. Egyéb hirdetések díjai a kiadóhivatalban tudhatók meg.

Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: M. Lengyel József.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőség címére küldendők. — Kéziratokat nem adunk vissza.

Névtelenül beküldött cikkeket lapunkban nem közölhetünk.

Farsang.

Immár benne vagyunk kellős közepében a farsangnak.

Óh Farsang! Hová tűntek a te multbeli, felejthetetlen dáridóid. Hová az első bálók romantikus izgalmi! A rohanó kor, a megélhetésért folytatott nehéz küzdelmek magukkal ragadták mindazt a szépet, mindazt a csillogó himport, a mely a farsangi multságokat oly elmoshatatlanul belevésték elődeink szívébe, emlékezetébe. Ma már nem tudunk mulatni. Minduntalan belerezeg még a legártatlanabb mulatozásba is, az élet szigorúságának disharmonikus akkordja s pillanat alatt kikökönt bennünket abból a jóleső érzésből, mely nélkül igazi multság, tényleges farsang el se képzelhető.

A nyilvános multságoknak már régen lefujtak. A kis társaságok összejöveteleit megutáltatja, az idő legnagyobb részét magának lefoglaló kabaret s a mi azon túl van, az már nem a farsang légkörébe való multság, az intim házi szórakozások az év bármely részében rendezhetők. A farsang, a régiek által várva-várt, ezüstös légvárakkal telis tele

rakott, gyönyörű évszak nincs többé, meghalt, még mielőtt megszületett volna.

Elődeink idejében, a férjhez adandó leányok ilyenkor léptek első alkalommal a társaságba s legtöbbször ilyenkor látták meg azt a férfit először, a ki azután egész életük további folyamára döntő fontossággal bírt. . . . S itt szövődtek ama gyöngéd viszonyok első aranyfonáli, melyekből azután egy egész életre való csillogó bilincset kovácsoltak az élelmes, mindent meglátó, megértő mamák s apák.

A farsang ebbeli jelentőségét a társadalom középső s felső osztályánál már ugyszólván teljesen elvesztette. A lányokat már nem viszik a bálókba, hogy ott nekik jövődöbelit szerezzenek, hiszen azok az uriemberek, kik a bálókra eljáznak csak elvéve kínálkoznak ilyen mediumokul. A fiatalság, a szó valódi értelmében vett fiatalság, tagjai közül, rekrutálódnak a báli esték tüzes táncosai, azok pedig még nem valók arra, hogy családi tüzhelyet alapítsanak s örök időre biztosítékot nyújtsanak az alapított család eltartásáról is. A nehéz megélhetési viszonyok a házasulandó férfiak élet-

korát kitolta. A mai báli ifjuság még hosszú évek elteltével gondolhat a nősülésre, azok pedig, kik megfelelnek az aggodó szülők követelményeinek, nem járnak már a bálókba, részint kikoptak a báltermekből, részint nevetségesnek tartják az ő korukban, az ott lebzselő ifjusággal versenyre kelni.

Igy lassan, lassan odafejlődött az egész farsangi intézmény, hogy piros betűs nappal kezdődik a kalendáriumban, s böjtöt ír elő a vallás s távoztával hamut hintünk homlokunkra. Minden egyéb poetikus, hasznos, multságos mellékrequisituma a lomtárba került, a feledés homályába, honnét csak egy egy régi írónk színes megemlékezése kelti nagyritkán életre.

Nem panaszkodunk a dolgok ilyen való átalakulásáról, mert hiszen a sok kellemetes mellett, volt a farsangolásnak meglehetősen sok árnyoldala is. Az idők sűrű ködfellege azonban a sötét, árnyékos helyeket teljesen befedi s csupán a csillogó, színes részletek kandikálnak elő a szürke lepel alól. A sok költség a mivel a lányos házaknak a farsangolás járt. A

TÁRCA.

És bocsásd meg a mi vétkeinket...

Irtta: Tökésy Jenő.

Őszbe borult pap áll a szószéken s keneteljes hangja betölti a fehérre meszelt, igénytelen kis falusi templomot. — A poros ablakon be-be kandikál egy pajkos napsugár s jóságos arcát mintegy dicsfényvel veszi körül Isten ősz szolgájának és még fehérebbé teszi vállára beomló fűrtit s ezüstös szakálát. — Nem is volt oly régen, mikor még a fehér fűrtök vetélkedtek volna a holló tollzatával, mikor még egyetlen ránc sem látszott azon a homlokon, melyen most a bánatszántotta, mély barázdák oly sűrűn ékelték be magukat.

Nem is olyan sok ideje annak, — a falusiak

is így beszéltek, — a tiszteletes ur egyetlen leánya az angyali szépségű Tercsike eltűnt. Sokáig találgatták, mi lett vele s hová lehetett? A falusi hirharangok nem győzték szállítani a mindennapi ujdonsült pletykát s a délutáni kávé mellett, az összegyűlt komámasszonyok kifogyhatatlan beszédanyagát csak a szép Tercsike eltűnése képezte. A valót azonban az öreg tiszteletesen kívül senki sem tudta. Honnan, honnan nem, azonban egyszer mégis kipattant a titok; a már elcsendesült nyelvek újra vitték szét, hogy sercsike a szomszéd uradalom irnokával szökött meg.

Látszólag csöndben, visszahúzódva élt a világtól a tiszteletes házaspár. — Azonban a leánya eltűnése fölött aggodó anya szíve nem bírta már tovább fájdalmát; elköltözött az örök országba s egy borus őszi napon, a feketébe borult tiszteletes lakból kikisérték őt is; — a

lezárt kriptaajtón már a harangok zugása sem hallatszott át többé.

E naptól fogva kezdett a lelketölő bánat napról-napra több barázdát huzni az öreg pap homlokán; kezdett őszbe borulni s néhány hónap múlva az áhitatos hivek csak az érces hangról s a megszokott szép igékről ismertek rá vezető pásztorukra.

Most is, mintha lelkebe markolva, a bánat szikráit szedné ki, kisdéd nyájának a bűnbocsánatról s a megtérésről beszél. — Nincs szem, mely szárazon maradna annak az embernek szavai hallatára, aki elátkozta leányát eltűnése percében.

Leteszi a nehéz, kapcsos bibliát s reszkető kezeit összetéve, — befejező imáját mondandó, — az ég felé emeli szemeit:

„Nem találunk egyebet irgalmat és kegyelmet, csak tenálad óh Atyám! azért bün-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi receptre a gyógyszerárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

kellemetlen meglepetések, amelyekkel nem egy otthon százsorszépnek tartott, de ismerős fiatal emberekkel nem rendelkező leány bálozása járt. A sok ezer apró tűsurás, petrezselyemárulás meg sok miegymás, amivel az a gyönyörű álom rendesen végződni szokott, melyet otthon a zsalukáteres, muskátlis ablaku szobában gyengéd női fejcskék szőttek szövögettek.

A modern kor nem ismeri a költészetet. Rideg szigorúsága, letörli minden intézményünkről a színes, csillogó himport, az idealizmusnak határt szab s parancsoló szavával mindent megsemmisít, ami utjában áll az egyenes előrehaladásnak, a munkának, a sikernek.

S ha régi historiák romantikus történetei néha néha felkeltik bennünk a vágyat, a régi idők visszakívánására, gondoljuk meg azt a sok kényelmet, s ujszerű élvezetet, melylyel a haladó kor minket megajándékozott s a melyről azoknak, kik abban a „régijó világban“ éltek, fogalmuk sem volt.

HIREK.

Közgyűlés. A városi képviselő testület f. hó 12-én közgyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy a jelenlegi gőzmalom helyén a közegésségi törvény kívánalmainak megfelelő vágóhidat építet s hatósági állatorvosi állást szervez, melyre 1600 K fizetés és 400 K lakbér mellett közelebből kihirdeti a pályázatot. Foglalkozott a közgyűlés a városnak kedvezőbb lakbérosztályba helyezésének kérdésével is s így a tisztviselőknek ez irányban tett mozgalmát a városi közgyűlés is támogatni fogja. Nagyon kívánatos, hogy e jogos kívánságnak eredménye is legyen, mert a kisebb tisztviselők ma — holnap kénytelenek a szomszéd Holdvilág és Sáros községbe költözködni, mert a városon lakbérükért nem kapnak lakást s azt pedig a nehéz megélhetési viszonyok nem engedik meg, hogy ráfizessenek lakbérükre.

Diák-estély. Az erzsébetvárosi állami főgimnázium ifjúsága folyó hó 9-én tartotta meg a takarékpénztár szálloda disztermében a diák-

estélyt. — A sikerült program után, melyet az ifjúság éneke, Kemény Károly VIII. osztályos tanuló ügyesen előadott monologja és az ifjúsági zenekar számai töltöttek be, következett a tánc. — A megjelent hölgyeket a rendezőség remek kidolgozásu bársony táncrendekkel lepte meg, melyek közül kiki a saját izlésének megfelelőt választhatta ki magának. A rendezői jelvény aranyozott ezüst tű volt D. E. betűkkel (diák-estély) ellátva. — A bál kitünően sikerült. Ezt mutatja az is, hogy az első négyest 52 pár táncolta. A hölgyek igen jól mulattak. A rendező ifjúság jelesen megfelelt kötelességének, lelkesen táncolt s minden tekintetben uri emberekhez illően viselte magát. Megjelentek, — Asszonyok: Balogh Károlyné, Barla Gerőné, Beck Károlyné, Both Frigyesné, Botos Jánosné, Ehrlich Béláné, Eperjesi Ferencné, özv. Folkend Jánosné, Frink Sándorné, Gorove Jánosné, Horváth Ákosné, Kabdebó Antalné, Kaiser Józsefné, Karácsonyiné Sedelmayer Mariczi, Király Pálné, Kiss Pálné, Kolumbán Ágostonné, Kulin Imréné, László Dávidné, Lengyel Árpádné, Madaras Gáborné, Mozman Gusztávné, Papp Kálmánné, dr. Papp Lajosné, Papp Mártonné, Pokorny Béláné, Réz Károlyné, Rozgonyi Ottóné, Sax Sándorné, Székely Szentkereszty Anna bárónő, Szenkovits Miklósné, Simonffy-Simu Györgyné, Takács Józsefné, özv. Török Lajosné, özv. Török Tamásné, Vertán Sándorné, Wilhelm Izidorné, Zakariás Ferencné, özv. Zakariás Manóné és Zwaritz Dánielné. — Leányok: Balogh Mariska, Barla Aranka, Both Ilonka, Botos Rózsika, Darvas Jólán, Eperjesi Margitka és Pannuska, Erős Vilma, Folkend Józefin, Gorove Annuska és Mariska, Kabdebó Annuska és Terézke, Kaiser Janka, Király Mariska, Kolumbán Ilonka, Körösi Katinka, Kulin Ica és Zsóka, Lengyel Pepike, Linszky Ilonka, Madaras Giza, Mozman Erzsike, Olasz Irénke, Papp Erzsike, Pokorny Emma és Etelka, Réz Katinka és Nelli, Rozgonyi Irénke, Sander Médi, Szenkovits Annuska, Szentpétery Marietta, Simonffy-Simu Mariczi és Szabina, Schuller Juliska, Takács Erzsike, Tarcsy Jolán és Margit, Török Emmike, Vertán Ibolyka, Wilhelm Eveline, Zakariás Ilonka, Terézke és Zsóka.

A főgimnáziumi ifjúság f. hó 9-én tartott estélyén fölül fizettek: 10 K dr. Issekutz Győző orszgy. képviselő, Szentkereszty Anna bárónő 8 K, báró Szentkereszty Pál, Thury Gyula őrnagy 6 K, Horváth Ákos főszolgabíró 5 K, Bányén Kristóf Tamásfalva, dr. Boros Gábor, Deák Benedek, Göbl Alajos, Király Pál, Kiss Pál, László Dávid, Radó Albert, Ráfael

Dávid Algyógy, Salzer Mihály, Sax Sándor, Senner Theofil Kovászna, Szentpétery Kristóf, Tözsér László plébános Kerelöszentpál, Thyri János Belobreszka, Zeitler Endre Bodza 4 K, Beck Károly, Mühlsteffen Gusztáv, Steinhauer Ferenc 3 K, Bocskor Gergely, Gencsy Gyula, Janni Lajos esperes Marosujvár, Koszta Gábor, Scholtes Albert, Theodorovits István 2 K, Govrik Gergely, Frink Sándor, dr. Habán Mihály, Linszky István, Madaras Gábor, Trajánovits János, Vertán Sándor, Zsögön Árpád 1 K, Bokor József, Kaiser József, Pelczér József, dr. Papp Lajos, Réz Károlyné, Simü György, Szenkovits Lajos 40 fillért, Malancseveán N. 20 koronát Laukó Albert; összesen fölülfizettek 195 korona 40 fillért, a belépő jegyekből bevétel 336 kor. Kiadás 324 K 65 fillér. Az Önképző kör és Segítő-egyesület céljára maradt 206 K 75 fillér. Az estélyen résztvevőknek megjelenésükért, a fentiszelt fölülfizetőknek bőkezűségükért ez uton is köszönetet mond a főgimnázium igazgatója.

Esti előadás a főgimnáziumban. E hó 17-én, vasárnap este 5 órakor „A francia Riviera“ címen vetített képekkel dr. Steiner Szilárd tart előadást. Dr. Steinert a december 6-ikai előadástól ismeri a tisztelt közönség. Mint előadó, mint szakember egyaránt jól tud előadni. A Riviera érdekessége nem szorul magyarázatra.

Öngyilkosság. Kis József ide való napszamos nem birván tovább hordani az élet igáját, az Umbrát vendéglő udvarán levő szín padlásán, ahol fát vágott, a napokban felakasztotta magát, mikor észrevették, már halott volt. A nyomoruság kergette a halálba.

Az Erzsébetvárosi „rabsegélyző egyesület“ rendes évi közgyűlésének határnapja, melynek tárgya új elnök, pénztárnok és titkár választás is lesz, a kir. törvényszék üléstermébe 1909. évi február hó 6-ik napjának délután 3 órájára, esetleg, ha az egyleti tagok kellő számban meg nem jelenének, 1909. évi február hó 13-ik napjának délután 3 órájára van kitűzve.

A királyi palota. Tizenhét évvel ezelőtt kezdték meg a budai királyi palota építését. Az építőbizottság minap jelentette a miniszterelnöknek hogy az építést befejezték. A jelentés kapcsán a bizottság leszámolt az építést költségéről is. A királyi palota építése harminckét millió koronába került. A bizottság arra kérte a miniszterelnököt, intézkedjék a palota zárókövének letevéséről s tudassa a bizottsággal, hogy a zárókövet minő ünnepség keretében kívánja elhelyezni.

bánattal közelít hozzád nyomorult szolgál, esdekelnél: ne taszíts el minket isteni színed elől, ne szállj velünk szigorú ítéletre, mert akkor soha sem igazolunk meg előtted! Tekintsd büneinken bánkodó szívünket, fenyíts minket érdemeink szerint, csak ne vond meg tőlünk szerető atyai kegyelmedet. — Vedd le sziveinkről a nagy terhet, gyógyítsd meg annak sebeit, árazd reánk vigasztalásodat, szüntesd meg bennünk a nyugtalanító szivgyötrelmet s bocsásd meg alázatos szolgálidnak tömérdek büneit, — bocsásd meg uram! . . . Légy elnéző azokkal szemben, ne ostorozd tovább, a mi büneinket. Fordítsd felénk szemed egy tekintetét s vedd el mindenható hatalmad által a büneink miatt ránk mért csapásokat, ne mérj Uram! ne mérj oly mértékkel nekünk, amily mértékkel mi mérünk másoknak!

Te keresztre feszített Istenember! ki megbocsátottál a latornak, hallgasd meg esdekéléseinket s ne legyen bünbánó szózatunk a pusztába kiáltva! Jóságos szived megbocsátott mindenért, mikor a gyarló emberiség képét

viseléd, nézz sziveinkbe! nincs ezekben már egyéb, mint a megbánás. Te látsz a mi sziveinkbe s bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétőknek, mert tied az ország, a hatalom és dicsőség most és mindörökké . . . ammen“ — . . .

Az egyház ősz szolgálja távozott a szószékről s fölhangzott az orgona lágy hangja. — A templom előcsarnokából egy kopottas, fekete ruhába öltözött nő — keblére szoritva gyermekét — csöndesen távozott. — Oszlott a békés falusi nép is s nemsokára üres lett az Isten háza.

Még mindig vállán van az ősz papnak fekete talárja s dolgozószobája kopott íróasztalának fiókjából egy nő arcképét veszi elő. — Nézi — nézi sokáig s mig szemei a képen függnek, addig lelke messze elkalandozik a múlt sötét emlékein. — Halkan nyílik a szoba ajtaja, melyen egy nő lép be. — Az öregember csak akkor veszi észre, mikor az már térdre omlik lábai előtt. Ijedt kiáltás tör föl melléből, midőn a szegényesen öltözött gyászruhás nőben meg-

ismeri. — a ki évekkal ezelőtt bucsuzatlanul hagyta el a szülői házat, kinek eltűnése sirba vitte az anyát, megöszitette az apát, — megismeri, — akit elátkozott: gyermekét

Lehajtott fejét végre fölemeli a nő, reszkető ajkai mintha akarnának mondani valamit, de a zokogástól mindig elcsuklik a hangja. Végre mégis megszólal: „Atyám! édes jó atyám, bocsáss meg a te bűnös gyermekednek!“ De az ősz férfiú már nem az a pap, ki csak előbb a bűnbocsánatról oly meghatóan tudott beszélni, hanem az apa, a megbántott apa. — Házam elhagyád, — távozzál örökre! Én nem ismerlek többé, az én leányom meghalt! Az ifju nő pedig nem tudott szólani, csak zokogott . . .

Ujra nyílik az ajtó. Egy szőke angyal képű kis leányka tipeg be rajta; bizonytalan lépteit a pap felé irányozza. Az ősz ember mintegy megkövülten nézi a kis gyermeket s lábait mintha lekötve tartaná, nem tud a kis leányka felé lépni. — Szelid, nefejejték szemeit fölemeli a kicsike s mintegy megütődve néz az édesanyjára, ki ott térdel a pap előtt. — Kis

Küzdelem egy vadkannal. Érdekes vadász kalandról értesítik lapunkat Szász-nádasról. E hó 8-án gróf Bethlehen Aurel vaddisznóra vadászott, midőn is jóságukról általánosan ismert kutyái egy vadkant vertek fel. A sűrű erdőben koronként felbukkanó állatot a gróf egy expres lövéssel megsebezte. E lövés úgy látszik fokozta a kan támadó kedvét. Előbb a sebzett állat és a kutyák közt folyt a tusa. E percben a gróf a sűrű erdőből a szálás erdő szélére jutott. A kan észre véve gyilkos ellenfelét — a kutyák közül kibontakozva — reá rohant és dacára annak, hogy a vadász két jól célzott lövéssel fején lötte ezt, mégis egy hatalmas lökéssel a levegőbe dobta. A másik percben megkezdődött az élet-halál küzdelem a földön fekvő gróf és a vad kan között. Szerencse volt, hogy a vadász lélekjelenlétét nem veszítve el, végső erőfeszítéssel a vadkan két agyarárt megragadta és egy hatalmas lökéssel magától ellökte. Bethlehen Aurel e percet felhasználva, talpra ugrott ugyan, de a sebeiből folyó vérvesztés folytán többé nem üldözhetette a kant. A másnap kiküldött vadászok a kant, mely 200 kilón felül volt, szerencsésen hazahozták, Bethlehen Aurel pedig, kinek orvosi műtét után állapota ugyan súlyos, de nem életveszélyes, ágyba fekve gyönyörködhetik e valóban ritka példányon, mellyel sport szenvedélyét olyan könnyen életével fizethette volna meg.

Kaland a medvével. Az óradnai hegyek között történt a napokban, hogy egy pakurár a juhait őrizvén, azt vette észre, hogy egy juhót a medve elragadott. Kutyáit a medve után usztítva, a völgynek szaladt, hogy a komának elébe kerülve, a zsákmányt megmenthesse. A medve ezalatt a kutyáktól üldözve a zsákmányt elhagyta s menekült egyenesen szembe a pakurárral s egymást nem látva, megtörtént a különös eset, — hogy összeütköztek, minek következtében a pásztor elesett s mint mondja, holtan tetette magát, hogy a medve ne bántsa. De úgy látszik a koma arról meg is akart győződni, mert előbb a sapkáját huzta le, majd a fejbőrét kezdte próbálni, mire fájdalmában a kezével takarta el, de azt is letépte. Már elveszettnek hitte magát emberünk, a midőn üldöző kutyák megérkeztek s a medve elmenekült.

„Milleniumtelep“, Nagyösz, Torontál-megye, kiváló minőségű, elismert, fajtiszta szőlőoltványokat szállít olcsó árban. Magyar vagy német vagy román vagy szerb főárjegyzék ingyen és bérmentve.

eszével úgy fogta föl, hogy aki más előtt térdel, arra haragszanak. — Egyszer csak ő is térdre ereszkedik az anyja mellé s gyönyörű szeméit fölemeli az Isten szolgájára s remegve kérdi vékony, kis hangján: „Hát nagyapa rám is haragszol?“ . . . . . — Megroskadnak a pap térdei, mintha villám ütötte volna, a kis leány szavaira. — Fölkapja kis unokáját s mig hófehér szakálán lassan leánya fejére hullanak könnyei, ajkai halkán mormolják: „Miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétetteknek.“

* * *

Mintha az Isten bünbocsánatát akarná hirdetni az a napsugár, mely az ablakon keresztül elárasztja fényével az ősz papot, ki egyik kezével szívére szorítja bünbánó gyermekét, míg másikkal a nyakába kapaszkodó kis unokáját fogja — s arcát, — melyen az előbb a harag pirja látszott, mintha az Istentől szégyenlené előbbi szavait, — eltemeti kicsi unokája szőke fürteibe.

Görvélykoros gyermekek szedjék a „Sirolin-Roche“-t. Ez a legjobb creosot-készítmény, melyet a gyermekek a legszivesebben szednek. Kitűnő hatással van az általános jóérzésre. Az orrsecretiók elmúlnak és a daganatok visszameunak. Jobban használt mint csukamáj-olaj és vas, melyekkel párhuzamosan is jó ideig használható. Kapható a gyógyszer-tárakban.

A színes fotografálásról.

Dr. Steiner Szilárd előadása nyomán írta:

Dr. Habán Mihály.

V.

A leirt módon készülő Lumière-féle autochrómlemezekre már most a felvétel igen egyszerű módon történik. Mindenekelőtt jegyezzük meg, hogy a lemezek — miután nagy mértékben színérzők — csak teljes sötétségben helyezhetők el a kaszettába s ugyancsak teljes sötétben hívhatók elő. A lemezt üveg oldalával kifelé tesszük a kaszettába. Az expozíció alkalmával ekkor a sugarak a fényszűrő keményítő szemecskéken keresztül jutnak az érzékeny réteghez. Expozió után a lemezt a rendes áljárással hívjuk elő. Lássuk már most hogyan jön létre a színes kép. Vegyük szemügyre a narancsszínű sugarakat. Ezek a narancsszínű keményítőszemecskéken áthaladnak, ezek alatt tehát a brómezüstszemecskék az előhívásnál megfeketednek, ellenben a zöld és ibolyaszínű szemecskék alatt a brómezüst réteg változatlan marad, emiatt, ha az előhívott negatívon keresztül nézünk a tárgy narancsszínű pontjai a zöld és ibolya színek összetétele útján keletkező kék színben, azaz a narancs kiegészítő színében jelent meg. Könnyen beláthatjuk, hogy így van a többi színekkel is. A vörös sugarak pl. áthaladnak a narancs és ibolyaszínű szemecskén, az előhívott negatív a vörös pontokat ennél fogva zöld színben tünteti fel s az meg a vörösnek kiegészítő színe. Az előhívás után tehát itt annyiban kapunk negatív képet, hogy minden szín helyett a kiegészítő színe jelenik meg. A kép azonban igen könnyen megfordítható. Nem kell ugyanis egyebet tenni mint az előhívóban kivált ezüstöt kioldani s ezután a felvételnél változatlanul maradt brómezüstöt nappali fényvel elbontani és előhívóoldattal belőle az ezüstöt kiválasztani. E célból savanyu káliumpermanganát oldatba tesszük az előhívott, de még nem rögzített lemezt. A savanyu magánoldatnak ugyanis az a tulajdonsága, hogy a fényes ezüstcsapadékot feloldja, az ezüstbromidot azonban változatlanul hagyja. E művelet után a lemez azon részei, melyek a reá esett képrészektől változást szenvedtek, ismét mindenütt átlátszókká lesznek. Ha most újból

a fény hatásának tesszük ki, a még fel nem bomlott ezüstbromidot, az még egyszeri előhívás után megfeketedik. S ekkor már pozitív képet nyerünk. — Megjegyzendő, hogy másolás útján is lehetne a negatívból pozitív képet előállítani épúgy, mint ahogy az a közönséges eljárásnál történik, miután azonban a másolásnál is az érzékeny lemez üveglapjára (nem magára a rétegre) lehet csak a negatívot fektetni, hogy a sugarak a fényszűrő keményítő szemecskéken keresztül hatoljanak a zselatinrétegbe, ezért a másolás csak reprodukció útján lehetséges, de ez az eljárás sem ad kielégítő eredményt, ezért az autochrom diapozitívek sokszorosításának kérdése még nincsen megoldva.

Látjuk, hogy a Lumière féle autochrom lemezek kezelése nagyon egyszerű, a velük készített képek pedig a legmesszebb menő kívánságokat is kielégítik a természetes színek megőrkítésének szempontjából. (Vége.)

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre és cikkekre nem válaszolunk, a nagyobb cikkeket szerda estig s a híreket péntek estig kérjük beküldeni.

T. J. Gyergyószentmiklós. Minél gyakrabban szívesen fogadjuk cikkeit, a mostanit köszönjük, ahol ez született, ott több is lesz. Jövőre kérjük, csak egyik oldalra írni: Üdvözet!

Sz. L. Szászkiassalmás. A hosszú téli estéken tartandó kedélyes disznótorok, vagy ezek az ártatlan hópelyhek nem ébresztenek lelkében valamiféle jó gondolatokat? Ha igen, úgy várjuk és örömmel közöljük. Üdv.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt

CASPARI FRIGYES

ÉS TÁRSAI

Medgyes Nagykovács m.

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeiket u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribiszke cserjéket, málnákat, földiepreket, díszcserjéket, gyümölcsfa vadoncokat, sövénynek valót, tülevelű fákat, rózsákat stb.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve.

98 16-16

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM TELEP

NAGYÖSZ TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT.HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földmivelségi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályu sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faj

gyökeres fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagy mennyiségben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelőse, 105 13-26
Tapolca, (a Balaton mellett).

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak Sepsiszentgyörgy.

»Csuszos bántalmaknál az »INDASZESZ« bedörzsölése jó hatásának mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.»

KOSSUTH FERENCZ,

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdit és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massagehoz (gyurokenő-kura) feleltette ajánlatos. **Leghatásosabb szer csusz, köszvény, rheuma, fejfájás, nátha, influenza, tagszagatás és minden nemü meghülésből eredő bajok ellen.** A székelyhavasi „INDASZESZ” össze nem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeszkeverékek, holott az „INDASZESZ” székelyhavasi gyógyfüvekből előállított és hatásában felülmulhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi „INDASZESZ” kapható 2 és 1 koronás üvegekben az országban mindenütt. 10 1-5

„M-i-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozban!”

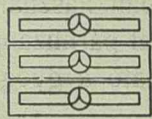

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi!

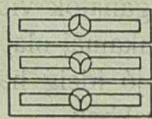
Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz!

110. 12-26

LETZ FERENC

építész

elvállal

uj épületeket és átalakításokat.

Rajzokkal u. m. költségvetésekkel szolgál.

Figyeljék!

Figyeljék!

az Erzsébet-utca 41. házszám alatt levő
79 18 uj épületben elhelyezett

SZABÓ - ÜZLETET.

Finom szövetekből kitűnő szabással készítek
CHIKE FÉRFIÖLTÖNYÖKET.

Üzletemet a t. közönség b. figyelmébe ajánlva
maradok teljes tisztelettel

O B E R T H K Á R O L Y.

Szőlőoltványokat

szállít, faj-
tisztaságért
jótállva leg-
dusabb vá-
lasztékban a
már évek óta
elsőknek és
legmegbízha-
tóbbnak is-
mert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány felep

tulajdonos:

CASPARI FRIGYES, Medgyes (Nagyküküllő m.)

— Tessék képes árjegyzéket kérni! —

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint irásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról. 97 16-20

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok ferdennőttek és
amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8., félem.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díj-
talanul rendelkezésére áll. Az orvosvizsgálat igény-
bevétele vásárlására nem kötelez.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők

már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa
által lelkiismeretesen felülvizsgálatnak s pontosan
és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségek-
ben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül meg-
bízhatóak. Tucatanként 2-16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: „Az ember egész-
sége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal,
annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E
munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban
küldi meg az intézet igazgatósága. 24-53

TÖRLEY PEZSGÓ CASINO TALISMAN GRAND VIN

120 6-5

FIGYELEM!

Szőlőoltványt, szőlővesszőt ne rendel-
jen addig, míg tőlem árjegyzéket nem
kér! Gyökeres oltványok ezre 140
korona, Delaware ezre 100 korona.

Cím:

SZIGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY

Felsőseged, Somogy megye.

124 4-25

Cement Födélcserép és kutgyűrű

3-53

olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSOBAN.

Iroda: Kapu-utca 15. sz.

Iroda: Kapu-utca 15. sz.